WHS *Registeraccountants*

Doelgericht samenwerken

Accountantsverslag

Gemeente Loon op Zand

Boekjaar 2024

Gemeente Loon op Zand
T.a.v. de gemeenteraad
Anton Pieckplein 1
5171 CV KAATSHEUVEL

's-Hertogenbosch, 27 mei 2025

Betreft: Accountantsverslag naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole 2024

Referentie: 2025-WHS-Loon op Zand-ACV-24

Geacht leden van de gemeenteraad,

Met genoegen presenteren wij u ons accountantsverslag met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2024 van de gemeente Loon op Zand. Onze controle is uitgevoerd conform onze opdrachtbevestiging van 29 augustus 2024 met kenmerk 2024.1-WHS-Loon op Zand. Dit verslag gaat in op de belangrijkste bevindingen uit de controle van de jaarrekening van de gemeente Loon op Zand.

De conceptversies van dit verslag hebben wij besproken met de ambtelijke organisatie en uw portefeuillehouder financiën. Bovendien hebben wij dit accountantsverslag besproken met de Audit Commissie.

Ons accountantsverslag bestaat uit drie onderdelen. Allereerst rapporteren wij over de belangrijkste waarnemingen en overwegingen naar aanleiding van onze controle en uw jaarrekening 2024, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording, de WNT-verantwoording en de SiSa-bijlage (de 'jaarrekening'). In dit accountantsverslag geven wij ook onze visie over de kwaliteit van uw interne beheersing. Hierbij rapporteren wij over de opvolging van onze aanbevelingen uit onze managementletter 2024. Bovendien rapporteren wij over de uitkomsten van onze IT-audit.

Wij danken u voor het vertrouwen dat u het afgelopen jaar in ons als uw externe accountant heeft gesteld. Wij willen graag van deze gelegenheid gebruik maken om u en uw medewerkers te bedanken voor de medewerking die we ervaren hebben tijdens onze werkzaamheden.

Mocht u in de tussentijd nog vragen hebben, aarzelt u dan niet om contact met ons op te nemen.

Met vriendelijke groet,
WHS Registeraccountants

Externe accountant WHS Registeraccountants

Inhoudsopgave

MANAGEMENTSAMENVATTING	4
1. Uitkomsten jaarrekeningcontrole	5
2. Resultaat en financiële positie	9
3. Overige bevindingen	12
4. Bevindingen IT-beheer	18
BIJLAGE 1: Onze controle	22
BIJLAGE 2: SiSa bevindingen	25

Management samenvatting

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

STREKKING CONTROLEVERKLARING	RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING	RESULTAAT EN FINANCIELE POSITIE 2024
• De jaarrekening van de gemeente Loon op Zand geeft een getrouwe weergave van de omvang en samenstelling van zowel de baten en de lasten van 2024 als van de activa en passiva op 31 december 2024, evenals de financiële positie aan het einde van het boekjaar. • De gehanteerde materialiteit voor fouten bedraagt € 1000.000. Het jaarverslag, inclusief informatie in de paragraaf bedrijfsvoering, is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële onjuistheden. De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar. Het BBV en de WNT zijn nageleefd. • Wij hebben de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage vastgesteld.	• De raad van gemeente Loon op Zand heeft de verantwoordingsgrens bepaald op 1% van de totale lasten inclusief dotaties aan de reserves. De verantwoordingsgrens is daarmee bepaald op € 1.000.000. • De door de gemeente geconstateerde afwijkingen overschrijden de verantwoordingsgrens. Het college van burgemeesters en wethouders heeft de afwijkingen gerapporteerd in de rechtmatigheids-verantwoording en toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering. • De rapportagegrens voor de toelichting van de geconstateerde afwijkingen in de paragraaf bedrijfsvoering is door de raad bepaald op 0,5% van de totale lasten inclusief dotaties aan de reserves. De verantwoordingsgrens is daarmee bepaald op € 500.000.	• Het resultaat 2024 (€ 0,7 miljoen nadelig) is ten opzichte van de gewijzigde begroting (€ 2,5 miljoen nadelig) € 1,8 miljoen voordelig. Alle voor- en nadelen worden uitgebreid toegelicht in de jaarstukken vanaf pagina 5. • De weerstandsratio (2024: 7,9) is ten opzichte van voorgaand jaar (4,9) verbetert. Dit komt doordat de gekwantificeerde risico-inschatting gedaald is. • In de jaarrekening zijn de financiële kengetallen van uw gemeente weergegeven op pagina 55. Uit het overzicht blijkt dat de financiële positie van gemeente Loon op Zand, uitgedrukt in de voorgeschreven kengetallen, over de hele breedte gezond is.
JAARREKENINGPROCES	**BEVINDINGEN RECHTMATIGHEID**	**OVERIGE BEVINDINGEN EN IT-BEHEER**
• Hoewel we uiteindelijk kunnen komen tot een goedkeurende controleverklaring is het proces hiernaartoe voor verbetering vatbaar. De kwaliteit van de jaarrekening zelf alsmede het onderliggend jaarrekeningdossier was bij aanvang van onze controle nog niet voldoende. Ten aanzien van de eerste conceptversie van de jaarrekening hebben nog diverse materiele en tekstuele aanpassingen plaatsgevonden. Zowel de hoogte van de correcties als de veelheid van de correcties vallen ons hierbij op. Dit leidt tot druk op de afronding van de jaarrekeningcontrole en zorgt voor extra ureninzet en een langere doorlooptijd. Wij achten het van belang dat de gemeente Loon op Zand haar jaarrekeningproces goed evalueert en op onderdelen verbeterd.	De bevindingen zoals door uw College gerapporteerd in de rechtmatigheids- verantwoording hebben betrekking op: • Onrechtmatigheden op het gebied van naleving van de EU-aanbestedingsrichtlijnen. Deze onrechtmatigheden worden met name veroorzaakt door onjuist aanbestede inhuurcontracten. Uw gemeente heeft inmiddels acties ingezet om aanbestedingsproces rondom inhuurcontracten te verbeteren. • Afwijkingen tussen de realisatie en gewijzigde begroting (begrotingsonrechtmatigheden). Deze afwijkingen worden overigens wel acceptabel geacht (passend binnen het vooraf vastgestelde beleid zoals opgenomen in uw financiële verordening). Wij vragen in dit kader aandacht voor het voorspellend vermogen van uw tussentijdse informatievoorziening.	• Schattingen in de jaarrekening zijn in het algemeen neutraal en daarmee reëel. Wij kunnen ons vinden in de gehanteerde uitgangspunten. • De paragrafen controleaanpak frauderisico's en veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie zijn opgenomen in de controleverklaring. • Wij hebben de betrouwbaarheid en continuïteit van de IT beoordeeld voor zover relevant voor de controle van de jaarrekening. De onderzochte systemen betreffen Key2Financiën en YouForce.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

1. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

1. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

We zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken

Wij hebben onze accountantscontrole van de jaarrekening 2024 van gemeente Loon op Zand nagenoeg afgerond. Wij zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring op het aspect getrouwheid te verstrekken, met een benadrukkingsparagraaf t.a.v. de onrechtmatigheden zoals opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording (deze overschrijden namelijk de door de raad vastgestelde verantwoordingsgrens van 1%). Ook zijn wij voornemens om een goedkeurend oordeel over de rechtmatigheid van de specifieke uitkeringen te verstrekken. Dit alles onder voorbehoud dat de jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door de raad. Verder geldt dat we geen indicaties hebben van materiële fraudes of niet-naleving van wet –en regelgeving (uitgezonderd de onrechtmatigheden zoals opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording).

Het college verantwoordt niet rechtmatig te hebben gehandeld

- Het college heeft een verantwoording over rechtmatigheid opgesteld in de jaarrekening en nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering. De conclusie is dat de afwijkingen in totaal groter zijn dan de door u vastgestelde verantwoordingsgrens van € 1 miljoen (1% van de lasten). Uit onze werkzaamheden blijkt dat de rechtmatigheidsverantwoording een getrouw beeld geeft. De onrechtmatigheden zijn adequaat toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering.
- De geconstateerde onrechtmatigheden (€23,8 miljoen) hebben betrekking op het niet naleven van aanbestedingsrichtlijnen (€1,8 miljoen) en overschrijdingen van de vastgestelde programma's en kredieten die niet rechtmatig zijn (€22 miljoen). Laatst genoemde afwijkingen zijn acceptabel (dit past binnen het vooraf vastgestelde beleid zoals opgenomen in uw financiële verordening).

Het jaarrekeningtraject is voor verbetering vatbaar

Hoewel we uiteindelijk kunnen komen tot een goedkeurende controle-verklaring is het proces hiernaartoe voor verbetering vatbaar. Gedurende de controle hebben wij diverse controleverschillen geconstateerd. Zowel de hoogte van de correcties als de veelheid van de correcties vallen ons hierbij op.

Deze meeste controleverschillen zijn door uw gemeente in de definitieve jaarrekening verwerkt waardoor een goedkeurende controleverklaring verstrekt kan worden. De doorlooptijd is echter mede door deze controlebevindingen langer geweest dan verwacht. Dit zet niet alleen onnodig druk op ons controleproces, maar ook op uw eigen P&C-cyclus. Wij achten het dan ook noodzakelijk dat ten tijde van de jaarrekeningcontrole over boekjaar 2025 hier extra aandacht door uw gemeente aan besteed wordt. Met name de review op de kwaliteit van de jaarstukken inclusief de interne oordeelsvorming rondom de getrouwheidsaspecten van de jaarrekeningposities dienen hierin verbeterd te worden. Hieronder is een overzicht opgenomen met alle gecorrigeerde en ongecorrigeerde verschillen.

Ongecorrigeerde controleverschillen	
Bevinding	*Resultaatimpact*
Onterecht opgenomen vordering Baanbrekers. Besluitvorming rondom resultaatbestemming Baanbrekers vindt plaats in 2025, derhalve dient dit resultaat in 2025 verantwoordt te worden.	-€ 500.000
Lasten inzake Jeugdzorg zijn in de jaarrekening Loon op Zand gebaseerd op de Q3 prognose GR Hart van Brabant. Uit de concept jaarrekening 2024 GR Hart van Brabant blijkt deze last lager.	+123.000
Gecorrigeerde controleverschillen	
Bevinding	*Resultaatimpact*
Onterecht opgenomen post nog te betalen	+€ 575.000
Afboeken oude BTW vorderingen	- € 420.000
Inkoopfacturen m.b.t. 2024 onterecht verwerkt in 2025	- € 169.000
Diverse correcties grondexploitatie (winstneming, boekwaarde, verliesvoorziening, presentatie)	+ € 100.000
Diverse correcties WnT – verantwoording	N.v.t.
Presentatiecorrectie materiele vaste activa ad € 420.000	N.v.t.

1. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Wij hebben een open en plezierige samenwerking, het investeren in de VIC en financiële strategische kennis is essentieel

Wij hebben een constructieve samenwerking ervaren en de communicatie is open en duidelijk. Positief ervaren wij het vroegtijdig afstemmen van diverse zaken met ons, zoals de teksten en aanpak van de rechtmatigheidsverantwoording en de SiSa verantwoording. Wij zien nog de volgende belangrijke aandachtspunten om het proces te verbeteren:

- Voor aanvang van de jaarrekeningcontrole hebben wij een duidelijke planning met elkaar afgesproken, waarbij tevens aandacht was voor het gefaseerd opleveren van een aantal dossiers. Een belangrijke voorwaarde om hier voordelen uit te halen, is een tijdige en kwalitatieve aanlevering van dossiers. De kwaliteit van de jaarrekening zelf alsmede het onderliggend jaarrekeningdossier was bij aanvang van onze controle nog niet voldoende. Ten aanzien van de eerste conceptversie van de jaarrekening hebben nog diverse materiele en tekstuele aanpassingen plaatsgevonden (zie vorige paragraaf). Dit leidt tot druk op de afronding van de jaarrekeningcontrole en zorgt voor extra ureninzet en een langere doorlooptijd. Wij adviseren uw eigen jaarrekeningproces goed te evalueren en de aandachtspunten te betrekken in het jaarrekeningproces 2025.

- In onze management letter van 20 december 2024 hebben wij u reeds gewezen op de kwetsbaarheid van uw Verbijzonderde Interne Controle (VIC functie). Het is belangrijk om te beoordelen op welke wijze Loon op Zand verder wil met VIC-werkzaamheden en hoe dit structureel wordt geborgd. Mede afhankelijk van deze keuzes is het belangrijk dat de kwetsbaarheid wordt opgelost, dat meer VIC-medewerkers worden aangetrokken (dan wel worden ingehuurd) en dat een strakkere coördinatie wordt ingericht. Daarnaast dient te worden bekeken hoe o.a. de documentatie in de bredere organisatie kan worden verbeterd.

Onrechtmatige Europese aanbestedingen zijn toegenomen naar € 1,8 miljoen, essentieel om beheersingsmaatregelen beter te borgen

De onrechtmatigheden op het gebied van naleving van de EU-aanbestedingsrichtlijnen zijn in 2024 omvangrijk (€ 1,8 miljoen versus € 0,9 miljoen in 2023). Deze onrechtmatigheden worden met name veroorzaakt door onjuist aanbestede inhuurcontracten. Loon op Zand heeft inmiddels acties ingezet om aanbestedingsproces rondom inhuurcontracten te verbeteren door gebruik te maken van een Dynamisch Aankoop Systeem. Het is hierbij belangrijk dat intern gemonitord wordt dat gemaakte afspraken en procedures gemeentebreed worden nageleefd.

In de paragraaf bedrijfsvoering wordt gereflecteerd op de maatregelen die worden getroffen om het proces beter op orde te krijgen.

Het voorspellend vermogen van Loon op Zand kan worden verbeterd

Met de toekomstige onzekerheden over de compensatie vanuit het Rijk na 2026 is het voorspellend vermogen des te belangrijker geworden. Wij hebben uw voorspellend vermogen beoordeeld op basis van een vergelijking tussen begroting na wijziging en gerealiseerde saldi van baten en lasten (voor mutatie reserves). Hieruit blijkt een omvangrijk verschil tussen het begrote en gerealiseerde resultaat. Dit zien we ook terug in de rechtmatigheidsverantwoording. Doordat de realisatie van lasten hoger is dan de lasten zoals deze begroot zijn, worden deze als onrechtmatig aangemerkt. Zoals ook toegelicht in de rechtmatigheids-verantwoording betreffen dit overigens acceptabele lastenoverschrijdingen die passen binnen de spelregels zoals deze zijn vastgesteld in de financiële verordening van Loon op Zand. Vaak betreffen dit lastenoverschrijdingen waar directe inkomsten tegenover staan (zoals Oekraïne gelden/ specifieke uitkeringen). Gezien deze budgetneutraal zijn worden deze door uw gemeente niet in alle gevallen verwerkt in de begroting.

Wij achten het belangrijk om op deze onderdelen te kijken hoe gedurende het jaar gericht de begroting kan worden bijgesteld.

1. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Grondexploitatie

Door de verdere uitwerking van Westwaard fase 2, waarin onder andere het woon-zorgcomplex is geconcretiseerd en er een consensus is gevonden voor het concept ontwerp met daarin het aantal woningen, een verdeling hiervan (koop, huur, duur of goedkoop) en de verkaveling, is het geprognosticeerd resultaat verbeterd (+ € 1 miljoen). Hierdoor is in 2024, conform de BBV richtlijnen, een tussentijdse winst genomen van €287.000.
De overige twee complexen (De Els en bedrijvenpark Kaatsheuvel) zitten in een afrondende fase. Hiervan zijn de verliesvoorzieningen geactualiseerd.

Geen aanwijzingen voor materiële fraude of non-compliance Fraude en non-compliance

Bij de planning van de jaarrekeningcontrole houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden onjuistheden van materieel belang zou kunnen bevatten. Eén van de door ons uitgevoerde maatregelen is het bespreken van de mogelijke frauderisico's en mogelijke fraudesituaties met verschillende personen binnen de gemeente. Daarnaast nemen wij kennis van de door u opgenomen toelichtingen in de jaarstukken. Hiertoe hebben wij de mogelijke frauderisico's en –situaties aan de hand van de door u opgestelde frauderisicoanalyse besproken. Het voorkomen en mitigeren van frauderisico's is primair de verantwoordelijkheid van het college. Daarom hebben wij op diverse momenten met u, uw medewerkers van afdeling financiën over dit onderwerp van gedachten gewisseld. Tijdens deze besprekingen hebben wij gesproken over de mogelijke fraude- en non- compliancerisico's en mogelijke situaties van onregelmatigheden. Dit deden wij aan de hand van de door u opgestelde frauderisicoanalyse en de door u ingevulde compliance vragenlijst.

Onze observaties hierbij zijn als volgt:

- Uw frauderisicoanalyse is geformaliseerd;
- De organisatie beschikt over een gedragscode, klokkenluidersregeling en incidentenregistratie;

Wij hebben in onze controleverklaring melding gemaakt van de belangrijkste frauderisico's en hoe wij deze hebben geadresseerd. Voor een nadere uiteenzetting van onze controleaanpak ten aanzien van de frauderisico's en de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie verwijzen wij naar onze controleverklaring 2024. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor materiële fraude(risico's) of vermoedens van materiële fraude(risico's).

U beschikt nog niet over een overkoepelend M&O-beleid

De Kadernota Rechtmatigheid 2024 beveelt aan om een overkoepeld M&O-beleid op te stellen. Het college dient een uitspraak te doen in hoeverre het M&O beleid ook feitelijk wordt nageleefd en of de getroffen maatregelen werken. De basis daarvoor ligt in belangrijke mate bij de uitkomsten van de intern uitgevoerde controles en evaluaties. Daadwerkelijke afwijkingen als gevolg van misbruik worden, voor zover deze niet het getrouwheidsaspect raken, betrokken bij het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording.

Binnen gemeente Loon op Zand is nog geen vastgesteld M&O beleid aanwezig. Wij hebben vernomen dat gemeente Loon op Zand hiermee bezig is en dat de verwachting is dat deze begin 2025 ter vaststelling zal worden aangeboden aan de Raad.

Wij hebben vanuit onze werkzaamheden geen afwijkingen geconstateerd als gevolg van misbruik van gemeentelijke middelen.

2. Resultaat en financiële positie

2.1 Resultaat 2024

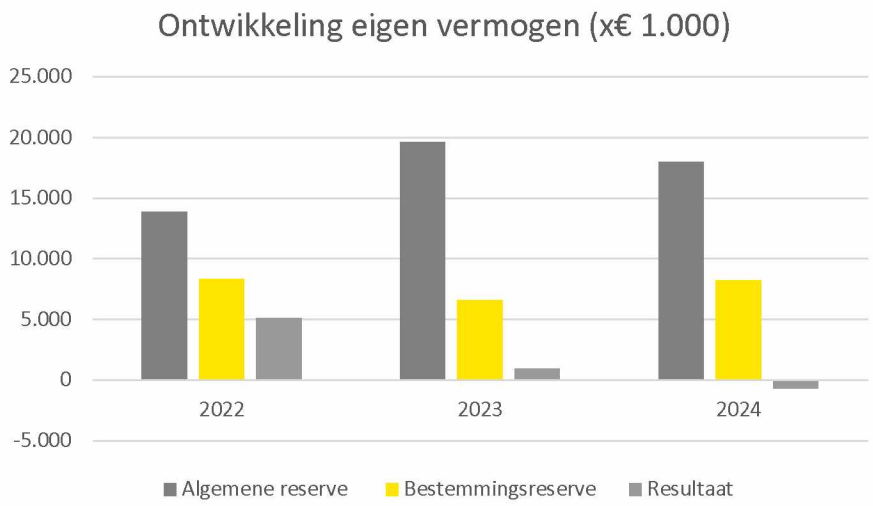
WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

Resultaat 2024 ten opzichte van de gewijzigde begroting

Het resultaat 2024 (€ 0,7 miljoen nadelig) is ten opzichte van de gewijzigde begroting (€ 2,5 miljoen nadelig) € 1,8 miljoen voordelig.
Dit kan met name verklaard worden door die bijdrage die wordt ontvangen voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Deze is hoger dan de kosten die afgelopen jaren zijn gemaakt. Dit is een landelijk beeld en geeft een voordeel, aangezien op de vergoeding geen terugbetalingsverplichting rust.
Alle voor- en nadelen worden uitgebreid toegelicht in de jaarstukken vanaf pagina 5.

Analyse van het eigen vermogen

Het eigen vermogen, inclusief het gerealiseerde resultaat, bedraagt per jaareinde 2024 volgens de jaarrekening € 25,5 miljoen en heeft zich vanaf 2022 als volgt ontwikkeld:

Weerstandsvermogen

De weerstandsratio wordt gemeten als de 'vrije' reserves/ totaal gekwantificeerd risico. Ultimo 2024 bedraagt de weerstandratio 7,8 (2023: 4,9). Het uitgangspunt is, zoals in het coalitieakkoord 2018-2022 is bepaald, dat de ratio van het weerstandvermogen minimaal 1,0 moet zijn.
De weerstandsratio is ten opzichte van voorgaand jaar verbetert.
Dit komt doordat de gekwantificeerde risico-inschatting gedaald is. Op basis van de risico-inventarisatie zoals deze is uitgevoerd door Loon op Zand is het totaal ingeschat risico bedrag 2024 € 2,3 mln. (2023: € 4 mln.). De belangrijkste aanpassingen ten opzichte van voorgaand jaar:

- Grondbedrijf: Ultimo 2024 zijn de grondexploitaties en de risicoprofielen geactualiseerd. Vanuit deze actualisatie is het risicobedrag met € 0,5 miljoen neerwaarts bijgesteld.
- Onderwijshuisvesting: de risicoreservering is met € 0,9 miljoen gedaald in de begroting 2025 vanaf 2028 ruimte is opgenomen voor de dekking van kapitaalslasten onderwijshuisvesting.

Op basis van de weerstandratio concluderen we dat het weerstandsvermogen van de gemeente Loon op Zand uitstekend is en dat de gemeente op dit moment zelfstandig in staat is de financiële risico's op te vangen wanneer deze zich voor zouden doen. Wij verwijzen naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing (pagina 52) in de jaarrekening 2024 voor een nadere toelichting.

2.2 Financiële kengetallen

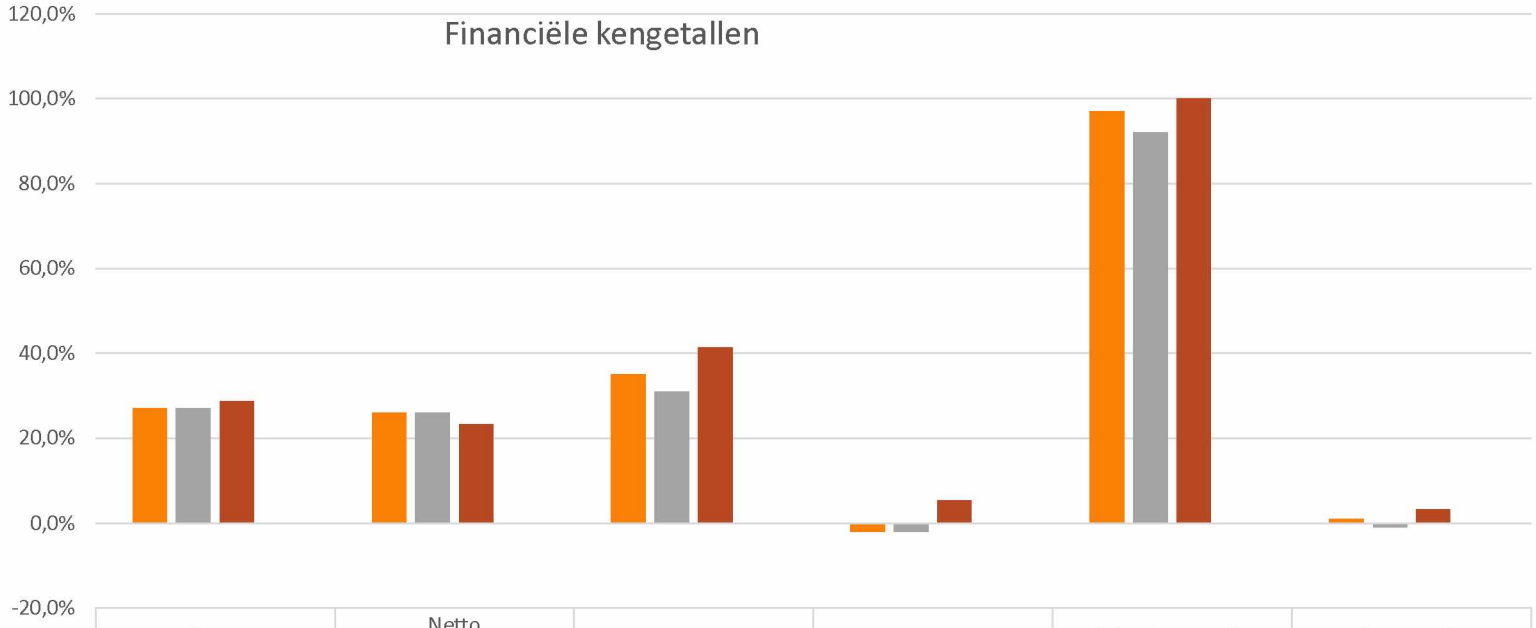
WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

Financiële kengetallen

In onderstaande grafiek is een overzicht opgenomen van de kengetallen die verplicht in de jaarrekening van gemeente Loon op Zand moeten worden opgenomen. De ratio's hebben wij afgezet tegen 2023 maar ook tegen de cijfers van gemeenten met een vergelijkbaar aantal inwoners.

Uit het overzicht blijkt dat de financiële positie van gemeente Loon op Zand, uitgedrukt in de voorgeschreven kengetallen, over de hele breedte gezond is.

	Netto schuldquote	Netto schuldquote gecorrigeerd	Solvabiliteit	Grondexploitatie	Belastingcapaciteit	Structurele exploitatieruimte
Loon op Zand 2024	27,0%	26,0%	35,0%	-2,0%	97,0%	1,0%
Loon op Zand 2023	27,0%	26,0%	31,0%	-2,0%	92,0%	-1,0%
Gemeenten 25.000-35.000 inwoners 2023	28,8%	23,3%	41,4%	5,3%	100,0%	3,2%

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

3. Overige bevindingen

3.1 BBV, WNT en SiSa

Bevindingen ten aanzien van naleving van de wettelijke verslaggevingsregels (BBV)

Wij hebben vastgesteld dat de gemeente Loon op Zand de wettelijke verslagleggingsregels (BBV) heeft nageleefd.

Wet Open overheid

In artikel 3.5 (Openbaarheidsparagraaf) van de Wet Open overheid (Woo) is voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. Deze begroting en jaarlijkse verantwoording vloeien voort uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). De openbaarheidsparagraaf Woo moet in de begroting en jaarstukken worden opgenomen via een afzonderlijke paragraaf, zoals de in artikelen 9 en 26 van het BBV genoemde paragrafen. Deze verplichting geldt reeds voor de jaarstukken 2023. Wij hebben vastgesteld dat de gemeente Loon op Zand deze paragraaf opgenomen heeft in de jaarstukken 2024.

De WNT-verantwoording is juist en volledig verantwoord in de jaarrekening

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing. Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechtens in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen. Voor gemeenten geldt dat de gemeentesecretaris en de griffier als topfunctionaris worden aangemerkt. De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2024 niet meer bedragen dan € 233.000 per jaar. De externe accountant is belast met de controle op de naleving van de WNT door de instelling. Overschrijding van de bezoldigingsnorm wordt aangemerkt als een onverschuldigde betaling, die door de topfunctionaris terugbetaald moet worden aan de instelling. Gebeurt dit niet, dan is WHS als accountant wettelijk verplicht om bij het ministerie melding te doen van deze onverschuldigde betaling. Wij hebben tevens een meldingsplicht indien u geen of onjuiste gegevens heeft gepubliceerd in de jaarrekening.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2024 van de gemeente Loon op Zand niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening 2024 van de gemeente Loon op Zand voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

Met ingang van 2018 geldt een nieuwe WNT-regel voor de samenloop van topfuncties bij verschillende WNT-instellingen. Deze anticumulatiebepaling regelt dat de som van de bezoldigingen van iemand die uitvoerende topfuncties uitoefent bij meerdere rechtspersonen of instellingen, niet hoger mag zijn dan het van toepassing zijnde bezoldigingsmaximum. In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij geen controle uitgevoerd op de naleving van deze anticumulatiebepaling. Dit hebben wij in onze controleverklaring bij uw jaarrekening in een paragraaf inzake overige aangelegenheden tot uitdrukking gebracht.

SiSa-bijlage

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening 2024 genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachting accountantscontrole SiSa 2024. Op grond van ons onderzoek hebben wij bij uw specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden. Zie tevens bijlage B.

Wij zien een landelijke trend dat Ministeries steeds vaker een Specifieke regeling kiezen voor het verstrekken van subsidies aan decentrale overheden. Het aantal SiSa-regelingen is daardoor in de afgelopen jaren exponentieel toegenomen. Dit geeft een hoge druk op de organisatie binnen gemeente Loon op Zand, andere gemeenten en decentrale overheden alsmede accountantskantoren. Voor uw gemeente is sprake van 29 SiSa-regelingen in 2024.

3.2 Significante schattingsposten

Schattingen binnen uw grondexploitaties

De waardering van uw grondexploitaties is voor een groot deel afhankelijk van schattingen. Om inzicht te krijgen in de financiële risico's stelt de gemeente exploitatieoverzichten op, waarin een schatting is opgenomen van de te maken kosten en opbrengsten. Aan deze schattingen liggen diverse parameters en uitgangspunten ten grondslag. Wij hebben de gehanteerde uitgangspunten en parameters beoordeeld. In onderstaande tabel zijn onze bevindingen weergegeven.

Schattingspost	Oordeel					Toelichting
	controleverschil	voorzichtig	evenwichtig	optimistisch	controleverschil	
Gehanteerde rekenrente			●			Het college rekent binnen de grondexploitaties met een toekomstige rekenrente, die is gebaseerd op de werkelijke gemiddelde rekenrente gebaseerd op de huidige leningenportefeuille.
Kostenstijging			●			De gehanteerde kostenstijging is geraamd op gemiddeld 3%. Hierbij is aansluiting gezocht bij de ''Outlook grondexploitaties 2025'' van adviesbureau Metafoor. Wij achten deze inschatting evenwichtig.
Opbrengst-stijging			●			Ook de opbrengstenstijging voor zowel woningbouw bedraagt 2,5% en voor bedrijventerreinen 1%. Dit is een behoudende insteek, welke wel overeenkomt met de ''Outlook grondexploitaties 2025'' van Metafoor. We achten deze schatting dan ook evenwichtig.
Gehanteerde programmering			●			De programmering van de grondexploitaties is gebaseerd op actuele marktomstandigheden, interne en externe adviezen, onderzoeken en politieke uitgangspunten ten aanzien van woningbouw en werkgelegenheid. Wij achten de op marktinformatie gebaseerde inschatting voor de programmering evenwichtig op basis van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden.
Verkoopprijzen			●			De prijzen zoals ingerekend in de grondexploitaties zijn veelal gebaseerd op marktinformatie of taxaties. Wij achten voor 2024 de gehanteerde prijsstelling, zoals opgenomen in de door ons gecontroleerde projecten, voldoende onderbouwd.

3.2 Significante schattingsposten

Overige schattingen in uw jaarrekening

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het college belangrijke schattingen. We hebben de schattingen die het college heeft gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening 2024 beoordeeld. Onderstaande tabel geeft een overzicht van onze bevindingen met de bijbehorende motivering.

Schattingspost	controleverschil	voorzichtig	evenwichtig	optimistisch	controleverschil	Toelichting
Waardering financiële vaste activa			●			We hebben de waardering van uw financiële vaste activa in detail gecontroleerd. Wij concluderen dat de inschattingen van het college ten aanzien van de kapitaalverstrekking en (gerelateerde) leningen evenwichtig tot stand zijn gekomen. Er zijn geen indicaties voor bijzondere waardeverminderingen.
Waardering (im)materiële vaste activa			●			Aan de wijze van afschrijven op materiële vaste activa ligt de financiële verordening van de gemeente ten grondslag. De gehanteerde afschrijvingspercentages blijken uit de grondslagen van de jaarrekening. De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn afgestemd op de economische levensduur van de (im)materiële vaste activa en daarmee aanvaardbaar. Wij hebben vastgesteld dat de gehanteerde uitgangspunten evenwichtig zijn.
Waardering debiteuren			●			Debiteuren zijn juist gewaardeerd in de jaarrekening. De omvang van de voorzieningen voor oninbaar geachte debiteuren is op consistente wijze bepaald.
Voorzieningen			●			Voorzieningen zijn juist en volledig gevormd in de jaarrekening 2024. Aan alle voorzieningen liggen actuele beheer-/onderhoudsplannen ten grondslag. De Appa-voorziening is in 2024 opnieuw geëvalueerd. De hoogte van de voorziening is actuarieel bepaald.

3.3 Sociaal domein

Bevindingen ten aanzien van naleving van de wettelijke verslaggevingsregels (BBV)

De gemeente Loon op zand voert diverse regelingen uit in het sociaal domein waarbij enkele taken zijn ondergebracht bij derde partijen. Hieronder hebben wij een overzicht opgenomen van de belangrijkste onderdelen en door wie deze werkzaamheden uitgevoerd worden:

Onderdeel	Uitvoerder	Bepaling last boekjaar
Uitkeringen (participatiewet)	Baanbrekers	Doorbetaling van ontvangen rijksbudgetten
Wet sociale werkvoorziening (WSW)	Baanbrekers	Doorbetaling van ontvangen rijksbudgetten
Exploitatiebijdrage (participatie)	Baanbrekers	Bijdrage in de exploitatielasten op basis van inwoneraantallen
Jeugdwet	Hart van Brabant	Werkelijke lasten, gebaseerd op schatting per jaareinde
WMO	SIEM/ zelf	Werkelijke lasten

Participatiewet/ Wet sociale werkvoorziening

Het uitvoeren van de Participatiewet en de Wet sociale werkvoorziening is door de gemeente Loon op Zand uitbesteed aan de verbonden partij Baanbrekers. Ten aanzien van de financiering van de deze taken ontvangt Baanbrekers het toegewezen rijksbudget (exclusief de budgetten voor educatie en inburgering) van de gemeente Loon op Zand. De gemeente Loon op Zand betaalt maandelijks na ontvangst van de Rijksbijdrage (voorschot) deze onverkort door aan Baanbrekers

Het aandeel van de exploitatiebijdrage wordt berekend op basis van de inwonersaantallen per 1-1-2024. Bij de jaarrekeningcontrole hebben wij vastgesteld dat de opgenomen bedragen in de jaarrekening van Loon op Zand aansluiten met de laatste bekende cijfers van Baanbrekers.

Jeugdwet

In de regio Midden-Brabant zijn de taken aangaande de jeugdzorg gedelegeerd aan de gemeenschappelijke regeling Hart van Brabant. De lasten aangaande de gemeente Loon op Zand worden daarbij door Hart van Brabant doorbelast. De gemeente Loon op Zand heeft deze lasten in haar jaarrekening verantwoord op basis van de laatst beschikbare inschatting (Q3-rapportage 2024) van Hart van Brabant. Uit de concept jaarrekening 2024 van Hart van Brabant blijkt echter dat de lasten Jeugdzorg Loon op Zand € 123.148 lager dienen te zijn. Wij hebben dit verschil meegenomen als ongecorrigeerd verschil.

WMO

De gemeente Loon op Zand voert de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) deels zelfstandig uit (bijvoorbeeld Hulp in Huishouden) en deels via de samenwerking SIEM (Begeleiding en dagopvang/ bescherm wonen).

Begeleiding en dagopvang

De financiering van begeleiding en dagopvang vindt hierbij plaats op basis van lumpsum-financiering, waarbij de definitieve kostenverdeling tussen de gemeenten onderling plaats vindt op basis van de definitieve aantallen. De opgenomen lasten in de jaarrekening van Loon op Zand sluiten hierbij aan bij de laatst bekende bestuursrapportage van SIEM.

Beschermd wonen

De financiering van WMO beschermd wonen is een centrum gemeentelijke taak en komt volledig voor rekening van de gemeente Tilburg. Gemeente Tilburg heeft dit weer uitbesteed aan Regio Hart van Brabant. De gemeente Tilburg ontvangt hiervoor het landelijk budget van de gemeente Loon op Zand. Eventuele tekorten of overschotten zijn hierbij voor rekening van gemeente Tilburg. Vandaar dat er geen lasten inzake beschermd wonen zijn opgenomen in de jaarrekening van Loon op Zand.

.

3.3 Sociaal domein

Overige WMO (waaronder Hulp in Huishouden)
Ten aanzien van de overige WMO-regelingen (waaronder Hulp in Huishouden) welke door gemeente Loon op Zand zelf uitgevoerd worden, hebben wij vastgesteld dat de gemeente in voldoende mate controles uitvoert op de juistheid van de facturatie van de zorgaanbieders en bijhorende prestatielevering. Uit onze controle volgen geen materiële fouten of onzekerheden

Eigen bijdragen CAK
Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding, zorg in natura of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de WMO een eigen bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacy redenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de WMO geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen. De gemeente Loon op Zand heeft deze onzekerheid in de jaarrekening 2024 toegelicht.

4. Bevindingen IT-beheer

4. Bevindingen IT

IT-werkzaamheden en onze controlerende rol

Ingevolge artikel 2:393, lid 4 BW, dient de accountant in zijn verslag aandacht te besteden aan de bevindingen die naar voren zijn gekomen uit de beoordeling van de automatiseringsomgeving wat betreft de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Wij benadrukken dat onze jaarrekeningcontrole gericht is op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en zich niet primair richt op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. De IT-auditwerkzaamheden zijn geïntegreerd in de controleaanpak van de jaarrekening.

Het inzicht in de betrouwbare werking van ICT-systemen en applicaties en het gebruik daarvan door de organisatie, vormen een onderdeel van de kwaliteit van de interne beheersing en de administratieve organisatie. Algemene IT-beheersmaatregelen rond uw kritieke systemen leveren daarnaast een belangrijke bijdrage aan het mitigeren van de risico's op onbeheerste wijzigingen, ongeautoriseerde handelingen en het optreden van verstoringen met impact op de gegevensverwerking.

De bevindingen zoals gerapporteerd in dit accountantsverslag zijn gericht geweest op het beoordelen van de opzet en het vaststellen van het bestaan van algemene IT-beheersmaatregelen. Wij hebben in samenwerking met onze IT-auditors een aantal van deze maatregelen beoordeeld voor Key2Financiën, en Youforce. Dit om de impact van de risico's van onbeheerste wijzigingen, ongeautoriseerde handelingen en verstoringen te kunnen vaststellen voor die systemen die gekoppeld zijn aan de voor ons relevantie processen en posten (zie onze managementletter 2024).
Op het moment dat de intern getroffen algemene IT-beheersmaatregelen rondom de applicaties in scope niet (bewijsbaar) voldoende aanwezig zijn, zijn in het kader van de controle van de jaarrekening 2024 aanvullende (gegevensgerichte) werkzaamheden uitgevoerd om aan te tonen dat er zich geen risico's of fouten hebben voorgedaan.

Invulling regiorol op Equalit

Gemeente Loon op Zand is voor hun IT-ondersteuning grotendeels afhankelijk van externe IT partner Equalit. Afspraken zijn geformaliseerd middels een contract en producten- en dienstencatalogus, echter wordt de regierol vanuit gemeente Loon op Zand in onze ogen te beperkt uitgevoerd. Zo worden er geen periodieke (service level) rapportages ontvangen (en beoordeeld) met resultaten over bijvoorbeeld de beschikbaarheid (succes van back-up en restores) en veiligheid van de IT-omgeving en wordt het beschikbare assurance rapport (ISAE 3402 type II) van Equalit niet actief beoordeeld op risico's en kwaliteit van de interne beheerprocessen.

Wij adviseren om de regierol richting Equalit strakker in te richten door in gesprek te gaan over het maken van afspraken om periodiek te rapporteren over bijvoorbeeld de beschikbaarheid (succes van back-ups en restores) en veiligheid van de IT omgeving. Een andere mogelijkheid is het verkrijgen van het beschikbare assurance rapport (ISAE 3402 type II) van Equalit en kritisch te beoordelen in hoeverre er bevindingen zijn opgenomen die risico's tot gevolg kunnen hebben voor de dienstverlening richting gemeente Loon op Zand.

IT risicomanagement

Wij hebben geconstateerd dat de gemeente beleidsmatig voldoende aandacht heeft voor ICT beveiliging, getuige het gecombineerde Informatiebeveiligings- en Privacy beleid (Technisch kader informatieveiligheid en privacy gemeente Loon op Zand 2023-2026). Naar onze mening ontbreekt het in dit kader aan een robuuste aanpak met betrekking tot IT-risicomanagement en structurele monitoring van de maatregelen die geïdentificeerde risico's mitigeren, bijvoorbeeld op het gebied van cyber resilience (cyberweerbaarheid). Cybercrime brengt namelijk niet alleen steeds grotere financiële- en continuïteitsrisico's met zich mee, maar kan ook direct ernstige schade berokkenen indien gevoelige gegevens worden gelekt.

4. Bevindingen IT

Wij adviseren om vanuit een robuuste risicobenadering te bepalen welke IT-risico's voor uw organisatie relevant zijn en deze vervolgens te koppelen aan normen die jaarlijks kunnen worden getoetst. Dit kan bijvoorbeeld aan de hand van de ISO27005 standaard, waarin dreigingen en kwetsbaarheden verder zijn uitgewerkt. Gezien de afhankelijkheid van Equalit is het verder zinvol om op themagebied (security in de keten, kwaliteit van continuïteitsmaatregelen, etc.) een vragenlijst op te stellen, waarmee de kwaliteit en ook risico's in kaart kunnen worden gebracht.

Gebruikers- en wijzigingsbeheer

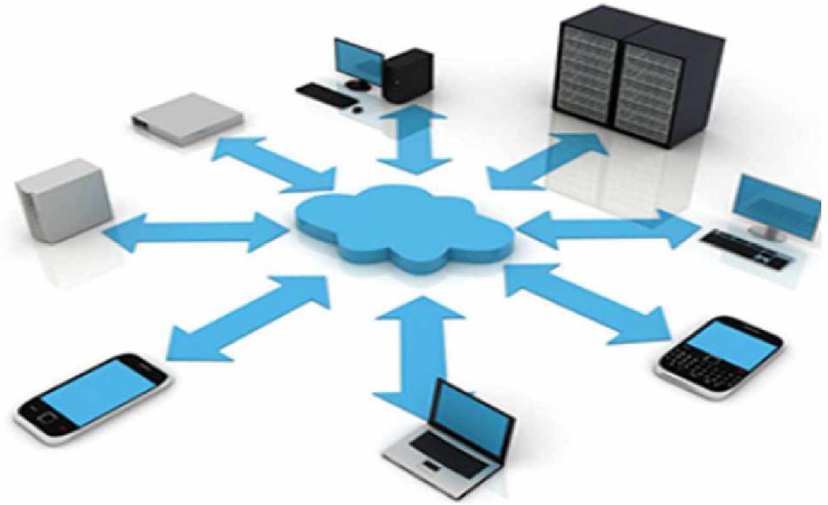
Ten aanzien van de operationele IT-beheerprocessen (gebruikersbeheer en wijzigingsbeheer) rondom K2F en YouForce hebben wij de volgende bevindingen geconstateerd:

- Op het gebied van gebruikersbeheer (beheer accounts en rechten) zijn werkinstructies opgesteld, echter geen geformaliseerde procedures. Dit laatste geldt ook voor het wijzigingsbeheer (installatie updates) van Key2Financiën.
- Er vindt geen periodieke (aantoonbare) review plaats van gebruikersaccounts en rechten.
- In YouForce is het aantal gebruikers met uitgebreide rechten gedurende 2024 toegenomen van 2 naar 6.

Wij adviseren om binnen de gewenste (pragmatische) kaders van IT-beheersing verbeteringen aan te brengen, zodat de betreffende IT-beheerprocessen op een hoger niveau komen.

Denk hierbij bijvoorbeeld aan:

- Het procedureel beschrijven en formaliseren (vaststellen) van taken en verantwoordelijkheden binnen deze processen.
- Inrichting en documentatie van periodieke reviews van accounts (accounts medewerkers uit dienst tijdig verwijderd) en rechten (liggen rechten in lijn met gebruikerstaken).
- Beoordelen of de toename van de gebruikers met uitgebreide rechten in YouForce gerechtvaardigd is gezien de uit te voeren functietaken van betreffende gebruikers en aanpassingen doorvoeren indien noodzakelijk.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

Bijlagen

Bijlage 1: Onze controle

Doel en object van de controle

Het doel van de controle is het geven van een onafhankelijk oordeel of de financiële overzichten van de gemeente Loon op Zand, in alle van materieel belang zijnde opzichten, zijn opgesteld in overeenstemming met het BBV.

Opdracht

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdracht-bevestiging de dato 29 augustus 2024. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het jaarverslag met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging. Voor een uitgebreide beschrijving van onze aanpak verwijzen wij naar onze opdrachtbevestiging.

Strekking van de controleverklaring

Aangezien de jaarrekening 2024 van de gemeente Loon op Zand aan de daaraan te stellen eisen voldoet, zijn wij voornemens hierbij een goedkeurende controleverklaring te verstrekken. Alle bevindingen voortvloeiend uit onze controle zijn afdoende behandeld en onze controle is dan ook afgerond.

Onafhankelijkheid

Conform onze beroeps- en gedragsregels dient een accountant bij de uitvoering van zijn werkzaamheden onafhankelijk te zijn van zijn cliënt. Deze regels hebben zowel betrekking op de soort dienstverlening als de persoon die de dienstverlening uitvoert. De regels zijn daarnaast afhankelijk van de omvang en de soort klant. WHS heeft deze regels ook geïncorporeerd in haar beleid en bedrijfsvoering.

Wij hebben gedurende het jaar geen onafhankelijkheidsissues geconstateerd en bevestigen dat we deze onafhankelijkheidsvereisten hebben nageleefd.

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij als uitgangspunt de door de raad vastgestelde toleranties gehanteerd. De raad heeft ons daarbij opgedragen om bij onze oordeelsvorming en rapportering uit te gaan van de hierna vermelde goedkeurings- en rapporteringstolerantie. Op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1 miljoen. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de materialiteit rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Onze controle richt zich tevens op de getrouwheid van de informatie in de WNT-verantwoording en de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage van de jaarrekening. Voor de WNT en SiSa gelden specifiek voorgeschreven rapporteringstoleranties die veelal lager zijn dan uw rapporteringstolerantie. Wij passen deze voorgeschreven WNT- en SiSa-toleranties eveneens op correcte wijze toe.

Bijlage 1 Onze controle

Controleaanpak

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdrachtbevestiging 2024. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het jaarverslag met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging.

Onze controleaanpak is gebaseerd op een risicogerichte benadering. Deze aanpak gaat uit van een risicoanalyse op transactiestromen. In de risicoanalyse hebben wij beoordeeld in hoeverre de onderkende risico's van invloed kunnen zijn op de jaarrekening. Wij hebben in onze controleverklaring melding gemaakt van de belangrijkste frauderisico's en hoe wij deze hebben geadresseerd. Voor een nadere uiteenzetting van onze controleaanpak ten aanzien van de frauderisico's en de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie verwijzen wij naar onze controleverklaring 2024. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor materiële fraude(risico's) of vermoedens van materiële fraude(risico's).

Vermogen om risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen

Vermogen om risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen
De waarderingen in de jaarrekening van de gemeente Loon op Zand zijn gebaseerd op de veronderstelling dat de gemeente Loon op Zand als geheel in continuïteit zal worden voortgezet. De inschatting of een duurzame voorzetting mogelijk is, inclusief de eventueel in de jaarrekening op te nemen toelichting, is de wettelijke verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders. Als accountant beoordelen wij de aanvaardbaarheid van de door het college van burgemeester en wethouders ingeschatte mogelijkheden tot een duurzame voortzetting. Wij vinden deze inschatting aanvaardbaar.

In onze controleverklaring hebben wij gerapporteerd over onze controleaanpak ten aanzien van het vermogen van de gemeente Loon op Zand om risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Voor een nadere uiteenzetting van onze controleaanpak ten aanzien van de veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie verwijzen wij naar onze controleverklaring 2024.

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële afwijkingen

De jaarstukken 2024 van uw gemeente bestaan uit:

- het jaarverslag 2024 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen);
- de jaarrekening 2024 (rechtmatigheidsverantwoording, balans met toelichtingen, overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting inclusief SiSa-bijlage en taakvelden);

In het onderdeel 'programmaverantwoording' van het jaarverslag dient informatie opgenomen te worden over: wat hebben we gedaan, wat hebben we bereikt en wat heeft het gekost? De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (zoals weerstandsvermogen, bedrijfsvoering, etc.) het jaarverslag. Beide onderdelen vallen niet (expliciet) onder de controle van de jaarrekening. Het primaire object van de accountantscontrole (op grond van artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening (de balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting). De inhoud van het jaarverslag (programmaverantwoording en paragrafen) hebben wij getoetst. Bij onze controle hebben wij geen materiële afwijkingen tussen het jaarverslag en de jaarrekening geconstateerd. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn met elkaar verenigbaar.

Bijlage 1: Onze controle

De grondslagen van de jaarrekening 2024 zijn aanvaardbaar

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van uw gemeente zijn uiteengezet in de grondslagen van de jaarrekening 2024. In 2024 zijn er geen wijzigingen geweest in toegepaste verslaggevingsgrondslagen die invloed hebben op de baten en lasten of de financiële positie van uw gemeente. Significante verslaggevingsgrondslagen en toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie van uw gemeente en de baten en lasten in de jaarrekening. Daarnaast vereisen zij van het college en het management dat zij een oordeel vormen ten aanzien van soms moeilijke, subjectieve en complexe posities vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn. Wij hebben het door het college en het management toegepaste proces met betrekking tot significante verslaggevingsaspecten geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

De accountant dient op basis van artikel 2:393, lid 4 BW, melding te maken van zijn bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Tijdens de interim-controle hebben wij ook relevante processen met betrekking tot de geautomatiseerde gegevensverwerking getoetst. Voor onze bevindingen verwijzen wij naar hoofdstuk 4 van dit accountantsverslag. Wij hebben de automatiseringsorganisatie van de organisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld.

Bijlage 2: Bevindingen SiSa

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

Inleiding

Bij de jaarrekening wordt als bijlage de SiSa-verantwoording toegevoegd. De gemeente Loon op Zand heeft de rechtmatige totstandkoming van de SiSa-bijlage getoetst. In onderstaande tabel zijn de te rapporteren bevindingen opgenomen. Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2024 in het kader van SiSa worden verantwoord. Per regeling is aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring):	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening:	Goedkeurend

NR.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzeker	Financiële omvang in €	Toelichting fout/ onzekerheid
FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t
BZK C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen en gedupeerden door de toeslagenaffaire	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t
BZK C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t
OCW D8	Specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t
OCW D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t
OCW D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t
IenW E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t

Bijlage 2: Bevindingen SiSa

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

NR.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzeker	Financiële omvang in €	Toelichting fout/ onzekerheid
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2024	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t
SZW G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2023	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2024	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t
SZW G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_totaal 2023 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2024	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t
SZW G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _totaal 2023	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t
SZW G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2024	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t
SZW G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t
SZW G12A	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_totalen 2023	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t
SZW G13	Onderwijsroute _deel gemeente 2024	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t
VWS H4	Specifieke uitkering stimulering sport	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t
VWS H12	Specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t

Bijlage 2: Bevindingen SiSa

NR.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzeker	Financiële omvang in €	Toelichting fout/ onzekerheid
VWS H27	Regeling specifieke uitkering domein-overstijgend samenwerken 2023_met centraal persoon	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t
VWS H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t
VWS H35B	Specifieke uitkering SPUK IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t
VRO J41B	Regeling specifieke uitkering Regeling flexibele inzet woningbouw (SiSa tussen medeoverheden)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t
VRO J55	Aanpak energiearmoede	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t
VRO J85	Stimuleringsregeling flex- en transformatiewoningen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t
VRO J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t
VRO J210B	Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t
KGG K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t
AenM M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t